

—
decanaat Ieper - Poperinge

Aperitief: Follow your heart – The Scorpions (2013)

<https://www.youtube.com/watch?v=tMui4IVWOBM>

Have you ever climbed the mountain?
Have you ever crossed the sea?
Take a look around the corner
and listen to your heartbeat

Heb je ooit de berg beklommen?
Ben je ooit de zee overgestoken?
Kijk eens om de hoek
en luister naar je hartslag.

Have you ever touched the rainbow
Take a ride on the ferris wheel.
It takes one step to start a journey.
It's up to you, to make it real

Heb je ooit de regenboog aangeraakt?
Maak een ritje in het reuzenrad.
Er is één stap nodig om een reis te beginnen.
Het is aan jou om het te laten uitkomen.

This is the time for yourself to be free
You gonna follow your heart
This is the time in your life
and it's never too late
to see the light in the dark
You gotta follow your heart

Dit is de tijd voor jezelf om vrij te zijn
Je gaat je hart volgen
Dit is de tijd van je leven
en het is nooit te laat
om het licht in het donker te zien
Je moet je hart volgen.

Walking far away horizons
You will never walk alone
You'll be at home when your heart is
A million miles away from home
This is the time for yourself to be free
You gonna follow your heart

Wandelend tot voorbij de horizon
Je zal nooit alleen lopen
Je zult thuis zijn waar je hart is
zelfs een miljoen mijlen ver van huis
Dit is de tijd voor jezelf om vrij te zijn
Je gaat je hart volgen.

This is the time in your life
and it's never too late
To see the light in the dark
You gotta follow your heart
Show me the way who knows the way
This is the only road to go.
Life brings me down, it takes me up
It only, only heaven knows

Dit is de tijd van je leven
en het is nooit te laat
om het licht in het donker te zien
Je moet je hart volgen
Laat me de weg zien wie de weg kent
Dit is de enige weg die we moeten nemen.
Het leven richt me te gronde, het richt me op
het ... alleen de hemel weet het.

This is the time for yourself to be free
You gonna follow your heart
This is the time in your life
and it's never too late
To see the light in the dark
You gotta follow your heart
You gotta follow your heart

Dit is de tijd voor jezelf om vrij te zijn
Je gaat je hart volgen
Dit is de tijd van je leven
en het is nooit te laat
om het licht in het donker te zien
Je moet je hart volgen
Je moet je hart volgen.

*Ik schrijf mijn Wet in hun binnenste,
Ik grif die in hun hart. Ik zal hun God zijn,
en zij zullen mijn volk zijn.*

(Jer. 31, 33b)

Intredelied: ZJ 772 Wie als een God wil leven hier op aarde

<https://www.youtube.com/watch?v=wCzeXI8rZ-k>

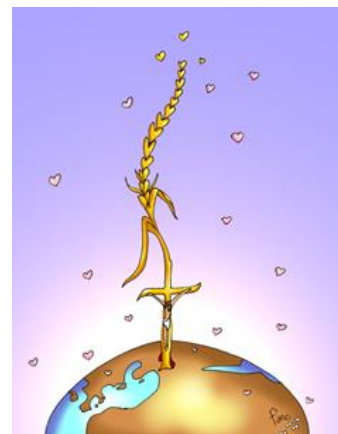
Wie als een God wil leven hier op aarde,
hij moet de weg van alle zaad en zo vindt hij genade.

Hij gaat de weg van alle aardse dingen,
hij leeft het lot met hart en ziel van alle stervelingen.

Hij wordt aan zon en regen prijsgegeven,
het kleinste zaad in weer en wind moet sterven om te leven.

De mensen moeten sterven voor elkander,
het kleinste zaad wordt levend brood, zo voedt de één de ander.

En zo heeft onze God zich ook gedragen
en zo is Hij het leven zelf voor iedereen op aarde.

Welkom:

Elke mens is op zoek naar zijn bestemming,
naar waarachtig en gelukkig leven.
Op onze vraag naar geluk
mogen wij vandaag een antwoord horen
in de verhalen van mensen die ervaren hebben
dat God op hun zoektocht met hen meeging.
De profeet Jeremia spreekt van een nieuw Verbond
dat God met ons aangaat.

Hij grift zijn Wet van liefde in ons hart.
En Jezus zegt: "Wie zijn leven vasthoudt, zal het verliezen.
Maar wie zijn leven durft prijs te geven, zal het vinden."
Het echte geluk ligt niet in het grijpen en nemen voor onszelf,
maar stroomt door het hart van de mens die zich geeft,
die recht doet aan de anderen, vooral aan de kleinen en de armen.
Dat heeft Jezus ons voorgedaan en wij willen Hem daarin volgen.

Moment van inkeer: (vrij naar Bonhoeffer/Gerhardt)

Heer, onze God,
tot U wil ik mij richten.
In mij is duisternis,
bij U is Licht.
Ik ben eenzaam,
maar U verlaat mij niet.
Ik ben bang,
maar bij U vind ik hulp.
Ik ben onrustig,
maar bij U vind ik vrede.
Ik ben bitter,
maar bij U vind ik geduld.
Ik zie niet altijd waarheen uw wegen leiden,
maar U laat mij zien
dat ik moet gaan in het spoor van Hem
die de Weg, de Waarheid en het Leven is.

Heer, ontferm U over ons ...

Gezongen: Herschep ons hart

<https://www.youtube.com/watch?v=0oEhBfqfAAw>

Herschep ons hart,
heradem ons verstand.
Dat wij elkaar behoeden en doen leven
Maak ons tot uw gemeente.
Wees de stem die ons geweten wekt.
Verberg U niet, verberg U niet.

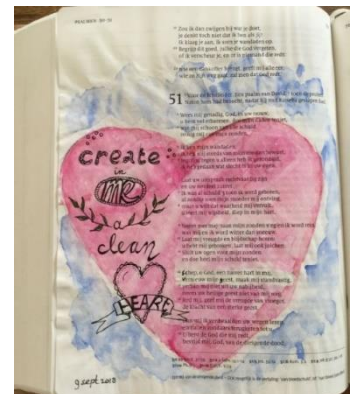

Openingsgebed: (naar BD)

Barmhartige en liefdevolle God,
ook vandaag wordt uw verbond met mensen geschonden
daar waar mensenrechten met de voeten worden getreden
en mensen niet de kans krijgen
om uit te groeien tot wie ze kunnen zijn.
Schrijf ook nu uw woorden in ons binnenste,
grif ze onuitwisbaar in ons hart
zodat wij net als Jezus dienend in het leven staan,
vandaag en alle dagen – amen.

Eerste lezing: Uit de Profeet Jeremia (Jer. 31, 31-34)

31 Er komen dagen
- godsspraak van de Heer -
dat Ik met Israël en Juda een nieuw verbond sluit;
32 geen verbond zoals Ik met hun voorvaderen gesloten heb,
toen Ik hen bij de hand nam om hen uit Egypte te leiden.
Want dit verbond hebben zij verbroken hoewel Ik hun meester was
- godsspraak van de Heer.
33 Dit is het nieuwe verbond
dat Ik in de toekomst met Israël sluit
- godsspraak van de Heer:
Ik schrijf mijn Wet in hun binnenste,
Ik grif die in hun hart. Ik zal hun God zijn,
en zij zullen mijn volk zijn.
34 Dan zal niemand meer zijn medeburger
onderrichten, noch tegen zijn broeder zeggen:
`Leer de Heer kennen.'
Want iedereen, groot en klein, kent Mij al
- godsspraak van de Heer.
Ik vergeef hun misstappen,
Ik denk niet meer aan hun zonden.'

Tussenzang: Psalm 51 (50) 3-4, 12-13, 14-15

Refrein: Schep in mij een zuiver hart, mijn God.

God, ontferm U over mij in uw barmhartigheid,
delg mijn zondigheid in uw erbarmen.

Was mijn schuld volkomen van mij af,
reinig mij van al mijn zonden.

Schep in mij een zuiver hart, mijn God,
geef mij weer een vastberaden geest.

Wil mij niet verstoten van uw Aanschijn,
neem uw heilige Geest niet van mij weg.

Geef mij weer de weelde van uw zegen,
maak mij sterk in edelmoedigheid.

Dan zal ik de dwalenden uw wegen leren,
alle schuldigen terugvoeren tot U.

Tweede lezing: Uit de brief aan de Hebreëen. (Hebr. 5, 7-9)

Broeders en zusters,

7 In de dagen van zijn sterfelijk leven
heeft Hij onder luid geroep en onder tranen gebeden
en gesmeekt tot God, die Hem uit de dood kon redden.
Na de doorstane angst is Hij verhoord.

8 Hoewel Hij Gods Zoon was,
heeft Hij in de school van het lijden gehoorzaamheid geleerd;
9 en toen Hij tot de voleinding was gekomen,
is Hij voor allen die Hem gehoorzamen,
oorzaak geworden van eeuwige redding.

Lied: ZJ 320 Erbarm U, God, en delg genadig

https://www.youtube.com/watch?v=SwuIJh_IDM

Erbarm U, God, en delg genadig het kwaad dat ik heb aangericht
en was mij schoon: ik zie gestadig mijn zonden voor mijn aangezicht.

**Open mijn mond om U te loven,
stort in mijn hart, een nieuwe geest!**

Ik heb mij tegen U misdragen, voor U alleen heb ik misdaan:
Gij moogt voor uw gericht mij dagen, en in rechtvaardigheid mij slaan.

Laat in mijn hart uw wijsheid zinken, herschep mijn hart in zijn geheel;
besprenkel mij, ik zal weer blinken en schitteren als verse sneeuw.

Laat mij de roep der vreugde horen en wek zijn weergalm in mijn ziel:
Ik roep terug al wie verloren uit uw genade nederviel.

Geen brandaltaar kan U behagen; maar uw barmhartigheid aanschouwt
wat ik bereid als offergave: een hart vol deemoed en berouw.

Evangelie: (Joh. 12, 20-33)

Uit het heilig evangelie van onze heer Jezus Christus volgens Johannes

20 Er waren ook Grieken onder de pelgrims
die ter gelegenheid van het feest aan de eredienst kwamen deelnemen.

21 Ze wendden zich tot Filippus,
die afkomstig was uit Betsaida in Galilea, met het verzoek:

`We zouden Jezus willen ontmoeten.'

22 Filippus ging dit bespreken met Andreas
en samen gingen ze toen de zaak aan Jezus voorleggen.

23 Jezus gaf hun ten antwoord:

`Het uur is gekomen dat de Mensenzoon verheerlijkt wordt.

24 Waarachtig, Ik verzeker jullie:

als een graankorrel niet in de akkergrond sterft, blijft hij
onvruchtbaar.

Maar hij moet sterven, alleen dan brengt hij rijke vruchten voort.

25 Wie zich aan zijn leven vastklampt, verliest het;
maar wie zijn leven prijsgeeft in deze wereld,
zal het behouden voor het eeuwige leven.

26 Wie Mij wil dienen, zal Mij moeten volgen,
en waar Ik ben, daar zal ook mijn dienaar zijn:
wie Mij dient, zal erkenning vinden bij de Vader.

27 Nu het zover is, is mijn ziel ontsteld.

Zal Ik dan zeggen: `Vader, red Mij uit dit uur'?

Nee, want juist daarom ben Ik gekomen: met het oog op dit uur.

28 Vader, verheerlijk uw naam!

Toen klonk er een stem uit de hemel:

`Die heb Ik al verheerlijkt en ook nu zal Ik Hem verheerlijken.'

29 De mensen die hadden staan luisteren, dachten dat het gedonderd had.

Maar sommigen zeiden: `Er heeft een engel tegen Hem gesproken.'

30 Jezus zei echter: `Niet voor Mij heeft die stem geklonken, maar voor u.

31 Nu wordt het oordeel over deze wereld geveld, nu gaat de vorst van deze wereld
onttroond worden.

32 Ikzelf moet van de aarde omhoog geheven worden
en zo haal Ik allen naar Mij toe.'

33 Hiermee kondigde Hij aan op welke manier Hij zou sterven.

Overweging(en):

Waarom denk je als je hoort van de graankorrel die in de aarde moet sterven? Ik denk dat het spontaan overkomt als iets loodzwaars, eigenlijk iets onmenselijks waarschijnlijk omdat we weten hoe het Jezus vergaan is. De graankorrel in de grond roept het beeld op van het ultieme offer, de totale zelfverloochening, de kruisdood. Hetzelfde kan trouwens gezegd worden van het kruis, ons christelijk symbool bij uitstek. Ik kan mij inbeelden dat dit als religieus teken bij ongelovigen raar moet overkomen. Het kruis verwijst naar lijden en dood. Voor sommigen zal het overkomen alsof we het lijden verheerlijken. We moeten toegeven dat er in het verleden wel dergelijke tendensen zijn geweest. Mensen werd gezegd dat ze hun kruis, hun lijden moesten dragen, moedig en heldhaftig, alsof het martelaarschap het hoogste doel was. De wereld was een tranendal, wie in het voetspoor van Jezus, het lijden moedig en geduldig droeg, wachtte de hemel. Ik denk dat veel mensen nog met dat denkbeeld opgescheept zitten om niet te zeggen, eronder gebukt gaan. En ik denk dat dit een verkeerd beeld geeft van onze godsdienst. We kunnen natuurlijk niet om Jezus' kruisdood heen. Jezus heeft zó radicaal geleefd dat men hem dood wilde. En hij heeft daarmee de grenzen van de menselijke liefde eindeloos verlegd. Maar ik durf betwijfelen dat Jezus zélf de kruisdood heeft opgezocht, laat staan het zou beschouwen als het ultieme doel voor elk van ons.

Het beeld van de graankorrel is eigenlijk veelzijdiger, al hebt u dat misschien nog nooit zo bekeken. Biologen zullen bijvoorbeeld betwijfelen dat de graankorrel in de grond `sterft'.

Wat zich in de grond afspeelt is een proces van kiemen en groeien, weliswaar langzaam en gelijktijdig met de afbraak van de graankorrel zelf. Maar het is in wezen een verhaal van leven, door de schijn van de dood heen. Zou dit een verklaring kunnen zijn waarom Jezus de nakende gebeurtenissen zo recht in de ogen kon kijken? Zijn onverwoestbaar

geloof in het leven zal hem geholpen hebben om stand te houden in de oplopende spanning rond zijn figuur.

Jezus gebruikt het beeld van het zaad dikwijls. Hier ligt het accent op het (schijnbare) sterven in de grond, maar tegelijk staat in het verhaal dat de graankorrel in de akker terechtkomt, en daardoor veelvuldig vrucht draagt. Worden wij misschien met die akker, de goede grond, bedoeld? De korrel zou pas echt gestorven zijn als hij op de rots was gevallen, of door vogels opgegeten.

De positieve, en zelfs krachtige boodschap is het vooruitzicht van Jezus dat zijn woord en zijn liefde als graankorrels in vruchtbare grond terechtkomen, en zich zullen vermenigvuldigen. Wie de jongste dagen de natuur wat heeft gadeslagen begrijpt de kracht van dit beeld meteen. Op een dag tijd kun je de tulpen en de narcissen centimeters zien groeien. Dit wonder van groeikracht is heerlijk om te zien. Leven dat niet te stuiten is. Laat het duidelijk zijn: het accent ligt op groeien en leven, niet op sterven. En bij Jezus was het niet anders. Zijn motivatie om door te gaan, dwars door lijden en dood heen, was zijn onstuitbaar enthousiasme voor zijn geloof, en zijn grenzeloze liefde voor God en de mensen.

Dit beeld van Jezus werkt inspirerend, tot op vandaag. Mensen zijn bereid om heel ver te gaan in het zich geven. De onvoorwaardelijke liefde van ouders is daarvan het mooiste voorbeeld. Als graankorrel sterven is voor sommige mensen blijkbaar helemaal geen probleem, als ze tenminste weten dat dit sterven deel uitmaakt van een overvloedig groeien en verder leven. Offerbereidheid kan echter ook misbruikt worden door ideologieën of systemen. Waakzaamheid dient dus geboden.

Met Jeremia uit de eerste lezing mogen we zeggen dat God zijn droom in ons binnenste heeft gezaaid. Hij is niet boven of buiten ons, maar wil in ons groeien. Dat beseffen is een heerlijke, ontzagwekkende ervaring: dat wij als een akker Gods graankorrels in ons mogen opnemen, dat er in ieder van ons iets van God aan het kiemen is. Hij schiet wortel in ons leven, schiet eruit op en draagt vrucht. Hij wil opgegeten worden om ons te voeden en te sterken. Opdat wij hetzelfde doen, Hem achterna, volgend ons hart ...

(Miguel Dehondt)

Grieken willen Jezus ontmoeten, zo hoorden we in het evangelie.

Volgens nieuwe wetenschappelijke inzichten wordt de johannesgemeente niet langer rond het jaar 100, maar later in de tweede eeuw geplaatst. Deze gemeenschap zocht haar plaats in de Griekse wereld. Blijkbaar met succes. Zij sprak nieuwe mensen aan. Zoekende Grieken werden met de voeten op de grond gezet. Hier was geen plaats voor idolatrie of een of andere goeroe. Wie lid werd van deze gemeenschap moest zich engageren. Geen macht begeren, maar dienaar worden. Zo breng je leven, zo draag je vruchten. "Amen, amen, ik zeg u: als de graankorrel niet valt in de aarde en sterft dan blijft hij alléén; maar als hij sterft draagt hij overvloedig vrucht."

Wie zouden wij willen ontmoeten? Wie inspireert jou vandaag?

Misschien is het Oscar Romero, de aartsbisschop van El Salvador. Hij gaf een stem aan de armen. Hij werd op 24 maart – toevallig volgende zondag - 44 jaar geleden, vermoord. Hij inspireert veel mensen in Vlaanderen. Sommige pastorale zones of eenheden hebben zich naar Romero genoemd. Het Heilig Maagdcollege van Dendermonde noemt zich voortaan het Romerocollege.

Wie zouden wij willen ontmoeten? Wie inspireert jou vandaag?

Voor zwarte Amerikanen kan het Martin Luther King zijn. Hij gaf zijn leven voor de rechten van de zwarte bevolking in de VS.

Voor de Zuid-Afrikanen is het wellicht Nelson Mandela die na 27 jaar gevangenschap als president van Zuid-Afrika mede een einde maakte aan het apartheidsregime.

Patrice Lumumba inspireert nog steeds veel Congolezen. Hij was de eerste democratisch verkozen premier van de Republiek Congo en stond voor een gedekoloniseerde onafhankelijkheid in eerbied voor de waardigheid van het Congolese volk.

Wie zouden wij willen ontmoeten? Wie inspireert jou vandaag?

Sommigen onder ons hebben zuster Jeanne Devos reeds ontmoet. Al tientallen jaren komt zij op voor de rechten van kindslaven en huispersoneel in India. Wie zouden wij willen ontmoeten? Wie inspireert jou vandaag? Voor hedendaagse jongeren zou het Greta Thunberg kunnen zijn. Zij opent onze ogen voor het klimaatprobleem. Zij brengt wereldwijd mensen in beweging om onze aarde te redden. Zo heb je ook bij ons de beweging "Grootouders voor het klimaat" die zich inzet voor een leefbare wereld voor hun kleinkinderen.

Wat ons in deze mensen aanspreekt is hun levenswijze. Zij geven hun leven voor anderen. Geldgewin of een carrière uitbouwen is niet van tel. Zij zetten in op de kwalitatieve verbetering van het leven. Als de graankorrel sterft draagt hij overvloedig vrucht.

De profeet Jeremia leefde in woelige tijden. Elke dag dreigde er oorlog uit te breken. Hij zag hoe het volk en haar leiders zich afkeerden van de God van bevrijding en met goden van geld, macht in zee gingen. De zwakke medemensen telden niet meer mee. Zijn waarschuwingen werden niet gehoord. Hij werd de profeet van de ballingschap. Naast onheilsprofeet is Jeremia ook een profeet die troost. De lezing van vandaag vinden we in het Troostboek (Jer. 30-33). In dit boek zegt Jeremia zijn volk toekomst aan. Het volk heeft het verbond met zijn partner verbroken. Het leeft in ballingschap. Maar de bijbelse God van bevrijding vergeeft hun ongerechtigheid. Hij blijft een loyale partner. Steeds geeft hij zijn gemeenschap nieuwe kansen zodat het leven verder gaat.

Zijn onderricht, de Thora schrijft hij in het hart van iedereen, van de kleinste tot de grootste. Ieder weet dat de Thora moet gedaan worden en hoe. Er is geen bemiddeling, geen tempel of priester meer nodig. Mensen worden verantwoordelijk voor hun eigen daden.

En dat is ook duidelijk in het leven van de personen die we hier vandaag in herinnering hebben gebracht, die we graag ontmoeten of die ons inspireren.

Zij hebben niet gewerkt via officiële instanties. Neen, zij hebben de schreeuw van mensen zonder rechten en/of zonder stem gehoord. Zij hebben deze mensen aangesproken op het goddelijk woord dat in hun hart is gelegd en zij zijn samen een weg van bevrijding gegaan.

Een aantal jaren maakt Broederlijk Delen beweging met de 25%-revolutie. Ook zij spreekt mensen direct aan op het goddelijk woord dat in hun hart is gelegd. Zo riep ze ons op om aan de klimaatmars van 3 december deel te nemen: elke tiende graad telt! In het kader van de klimaatverandering zouden wij het evangelie van vandaag, "Werkelijk, Ik verzeker u, als een graankorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft het één graankorrel, maar wanneer hij sterft brengt hij veel vruchten voort", kunnen verstaan als een uitnodiging tot het veranderen van onze levensstijl.

De tarwekorrel die sterft en veel vrucht draagt, kan gezien worden als het loslaten van oude gewoonten en manieren van leven die schadelijk zijn voor het milieu. Zo maken we ruimte voor een nieuwe, duurzame manier van leven. Hierdoor ontvangen wij een gezondere planeet en een betere toekomst voor volgende generaties.

Samen opkomen voor rechtvaardigheid werkt aanstekelijk.

Doe jij ook mee?

(BD - Jef Wauters)

'Doe wat je hart je ingeeft.

Dat klinkt wel mooi

maar wat als ik eraan kapot ga?'

vroeg de rechtvaardige aan een graankorrel,

'wie heeft er dan wat aan?'

'Dat zie ik anders.' zei de graankorrel,

'Mijn hart zegt dat het tijd wordt om te sterven.

Van al mijn broers en zussen uit de korenaar

ben ik nog de enige in leven.
Blijf ik in leven, dan blijf ik alleen.
Maar ga ik dood, dan breng ik
- begraven in de grond -
veel vrucht voort
en dan zijn we weer met z'n allen.'

Heel even wist de rechtvaardige weer
dat hij vocht voor de zaak van allen
en dat was genoeg om het uit te houden.

Het grote geheim van alle leven
ligt samengevat
in een kleine graankorrel.

Als die in de aarde valt en sterft
brengt hij veel vrucht voort,
en maakt hij leven mogelijk
voor velen.

Als hij niet sterft,
blijft hij alleen,
dor,
onvruchtbaar
en levenloos.

Er is moed nodig
om dat te geloven
metterdaad.
Moed en groot vertrouwen
dat in de grond
God
de mens
nog altijd niet vergeten is.

(Carlos Desoete)

Als je begint te stappen, verschijnt de weg.
Voor wie liefheeft met hart en ziel
bestaat er niet zoiets als scheiding.

Niet degenen die dezelfde taal spreken,
maar degenen die hetzelfde gevoel delen,
begrijpen elkaar.

Je bent geen druppel op een gloeiende plaat.
Jij bent de hele oceaan, in één druppel.

Als je genade wenst,
toon dan genade aan de zwakken.

Wat je zoekt, zoekt jou.

Woorden van de 13de-eeuwse Perzische dichter Rumi,
jurist, moslimtheoloog en soefi-mysticus.

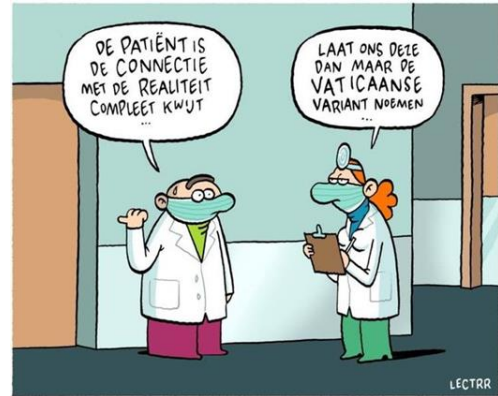
Woorden van geloof:

Ik geloof in God, de Vader van het leven,
Zin en Grond van mijn bestaan,
Hoop en Uitzicht door alles heen.

Ik geloof in Jezus,
mensgeworden God van Liefde,
'mens voor anderen',
gekruisigd omwille van zijn Boodschap,
maar levend voorgoed,
de Mens om nooit te vergeten,
de Christus.

Ik geloof in zijn Geest,
die levend maakt en kracht geeft,
hoop en toekomst biedt.
Die werkt in mens en tijd,
die het kwaad en onrecht aandurft
en niet ophoudt de Liefde waar te maken.

Ik geloof in zijn Kerk van mensen,
op weg van donker naar Licht,
van nacht naar dag,
naar de verlossing toe.
Ik geloof in dit leven
als weg en werkelijkheid
naar de Liefde die volkomen is. Amen.

Voorbeden: (BD)

Laat ons bidden voor al wie zonder hoop leeft:
dat zij nieuwe mogelijkheden zien doorbreken,
dat zij opnieuw leren geloven in hun kunnen en hun talenten,
en dat zij warme mensen ontmoeten die hen daarin bijstaan.

Laat ons bidden voor al wie leeft in angst en onzekerheid:
dat niemand de ogen sluit voor wat zij meemaken,
dat er mensen opstaan die hun zorgen delen
en dat zij gehoor vinden bij wie verantwoordelijkheid draagt.

Laat ons bidden voor jongeren in Congo die hun toekomst vormgeven:
dat zij kansen krijgen om te studeren en te werken,
dat zij toegang krijgen tot grond van de gemeenschap
en dat hun enthousiasme voortleeft in toekomstige generaties.

Laat ons bidden voor alle mensen die oprecht hun geloof beleven:
dat zij zich over grenzen van religies heen verbonden voelen,
dat zij Gods blijde boodschap in het hart mogen dragen
en dat hun aandacht vóór alles uitgaat naar mensen in nood.

(De voorganger besluit:)

God van tijd en eeuwigheid, geef hoop en toekomst aan onze wereld en laat ons met Jezus dienaar van het leven zijn – amen.

Lied: Een korrel graan - Elly & Rikkert

<https://www.youtube.com/watch?v=n4njgoXmAwx>

Er was eens een korrel graan
Gezaaid in de grond
Geboren om dood te gaan
Geen mens die het vond
Maar heel langzaam brak het open
En er kwam nieuw leven aan
En het heeft zichzelf verloren
Zie je het koren
Op de akker staan

Hij was als een korrel graan
In de aarde gestrooid
Geboren om dood te gaan
Beroofd en berooid
En zijn lichaam werd verbroken
Toen Hij Zich aan 't kruis liet slaan
Zo heeft Hij Zichzelf gegeven
En liet Zijn leven
Door de wereld gaan

Ik weet dat ik sterven moet
Niet later maar nu
En al wat me leven doet
Geef ik aan U
En heel langzaam breek ik open
Als een kleine korrel graan
Tot het leven wordt geboren
En er zal koren
Op de akker staan

Gebed over de gaven: (naar BD)

Barmhartige en liefdevolle God,
zoals graankorrels in de aarde wegzinken om vruchtbaar te worden,
zo roept U ons om onszelf ten dienste te stellen van anderen.
Sterk ons dan ook om ons voor elkaar in te zetten
en als het moet tot het uiterste te gaan,
naar het voorbeeld van Jezus, uw zoon en onze broeder – amen.

Groot Dankgebed:

Wij danken U, barmhartige God,
omdat U een God van mensen bent,
dat U onze God genoemd wil worden,
dat U ons kent bij onze namen,
en dat U de wereld in uw handen houdt.

Want daarom hebt U ons geschapen en geroepen in dit leven:
dat wij met U verbonden zouden zijn, wij, uw mensenvolk op aarde.

Gezegend bent U, Schepper van al wat bestaat;
gezegend bent U, die ons ruimte geeft en tijd van leven;
gezegend bent U om het licht in onze ogen

en om de lucht die wij ademen.

Wij danken U voor heel de schepping,
voor alle werken van uw handen,
voor alles wat U gedaan hebt in ons midden
door Jezus Christus, onze Heer.

Daarom huldigen wij uw naam, Heer, onze God,
en aanbidden U met de woorden: Heilig, heilig, heilig de Heer, ...

Wij hebben U nooit gezien, God,
maar wij mogen U wel ontmoeten
waar mensen van elkaar houden,
genade zijn voor elkaar
en uw schepping eerbiedigen.

Wij hebben U nooit gezien, God,
maar U geeft Uzelf aan ons,
in een medemens, in een geliefde,
in een reisgezel, in een zieke,
in Jezus, de dienaar van de wereld.

De avond voor zijn lijden en dood ...

INSTELLINGSVERHAAL

Verkondigen wij de kern van ons geloof:

Heer, Jezus, wij verkondigen uw dood,
en belijden tot Gij wederkeert dat Gij verrezen zijt.

Om dit te herdenken blijven wij het Brood breken voor elkaar,
zoals zovelen reeds voor ons deden.

Wij bidden voor de mensen
die een bijzondere plaats innemen in ons hart,
ook voor hen die van ons zijn heengegaan.
Laat uw mensen nooit verloren gaan,
bewaars hen in uw liefde,
schrijf hun namen in de palm van uw hand.

Zend uw Geest uit over uw Kerk.
Geef ons hoop, God.
Geef ons vrede omwille van Jezus Christus.
Met Hem en in Hem
zijn wij uw mensen,
zijt Gij onze Vader,
nu en tot in eeuwigheid. Amen.

Onze Vader:

"Wil iemand Mij dienen, dan moet hij Mij navolgen."

Dat houdt ook in:

*Jezus navolgen wanneer Hij bidt tot zijn Abba, zijn Vader,
die ook voor ons Vader wil zijn.*

Onze Vader,
graag zouden wij in deze wereld

uw naam geheiligd zien.
 Mochten steeds meer mensen U kennen
 als God-met-ons.
 Uw Rijk kome!
 Een Rijk van liefde, vrede en gerechtigheid.
 Uw wil geschiede,
 want U wilt dat wij gelukkige mensen zijn,
 die zich inzetten voor de anderen.
 Wij vragen U om het dagelijks brood,
 om het nodige voedsel voor wie honger heeft
 en om de moed ons voedsel te delen.
 Vergeef ons onze schuld,
 want dikwijls zijn wij onverschillig voor uw liefde.
 Leer ons de anderen vergeving schenken,
 steeds opnieuw, zonder bitterheid.
 Leid ons weg uit de bekoring
 van hoogmoed en onoprechtheid.
 En verlos ons van het kwade.
 Want U bent de vrede en de vreugde,
 de kracht en de heerlijkheid
 tot in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Vredeswens:

Om als christen vruchtbaar te kunnen zijn
 is in vrede leven onmisbaar.
 Daarom bidden wij:
 Heer Jezus,
 U die rechtvaardigheid en vrede verkondigde,
 U die tot het uiterste wilde gaan
 om ook de mensen die vrede te leren:
 geef ons de moed om in uw spoor te gaan
 en vrede en gerechtigheid te brengen in onze wereld,
 U die leeft in de eeuwen der eeuwen.

De vrede van de Heer zij altijd met u.

Lam Gods

Communie

Liederen: ZJ 921 Gestorven graan wordt brood

<https://www.youtube.com/watch?v=gL8bHjG173M>

Gestorven graan wordt brood, geperste druiven wijn van vreugd',
 zo gaat doorheen de dood wat blijven zal en reeds verheugt.
 Een mens moet leren sterven om Leven te beërven.

De mensen die bestaan zijn blijdschap na geboortepijn;
 God noemt hen bij de naam, bekend, geliefd door God te zijn
 en altijd voort te leven en sterven is maar even.

Wij zullen voor elkaar de aarde en de hemel zijn,
 daarom is dit gebaar: gebroken brood, gedronken wijn,
 een overvloed van leven, een teken ons gegeven.

Miserere mei, Deus - Allegri - Tenebrae Choir conducted by Nigel Short

<https://www.youtube.com/watch?v=H3v9unphf0>

Miserere mei, Deus: secundum magnam misericordiam tuam.
Wees mij genadig, o God, uit Uw grote goedheid.

Et secundum multitudinem miserationum tuarum, dele iniquitatem meam.
Neem met Uw vele genadedaden mijn zonden weg.

Amplius lava me ab iniquitate mea: et a peccato meo munda me.
Was mij grondig van mijn goddeloosheid: en reinig mij van mijn zonde.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco: et peccatum meum contra me est semper.
Want ik erken mijn fouten: en mijn zonde staat me altijd bij.

Tibi soli peccavi, et malum coram te feci:
ut justificeris in sermonibus tuis, et vincas cum judicaris.
*Alleen tegen U heb ik gezondigd en het kwaad jegens U gedaan:
laat Uw uitspraak het veroordelen, en laat U overwinnen wanneer U oordeelt.*

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: et in peccatis concepit me mater mea.
Zie, ik ben gevormd in goddeloosheid, en in zonde heeft mijn moeder mij ontvangen.

Ecce enim veritatem dilexisti: incerta et occulta sapientiae tuae manifestasti mihi.
Maar zie, u verlangt de waarheid: en in het geheim zult u me wijsheid laten begrijpen.

Asperges me hysopo, et mundabor: lavabis me, et super nivem dealbabor.
Besprenkel mij met hysop, en ik zal rein zijn; Gij zult mij wassen, en ik zal witter zijn dan sneeuw.

Auditui meo dabis gaudium et laetitiam: et exsultabunt ossa humiliata.
Gij zult mij vreugde en blijdschap laten horen: opdat de nederige beenderen zich kunnen verheugen.

Averte faciem tuam a peccatis meis: et omnes iniquitates meas dele.
Keer Uw gezicht af van mijn zonden: en wis al mijn zonden uit.

Cor mundum crea in me, Deus: et spiritum rectum innova in visceribus meis.
Maak mijn hart rein, o God: en vernieuw een juiste geest in mij.

Ne proicias me a facie tua: et spiritum sanctum tuum ne auferas a me.
Verban mij niet uit Uw aanwezigheid en neem Uw Heilige Geest niet van mij weg.

Redde mihi laetitiam salutaris tui: et spiritu principali confirma me.
O geef mij weer de troost van Uw hulp: en bevestig mij met Uw vrije Geest.

Docebo iniquos vias tuas: et impii ad te convertentur.
Dan zal Ik Uw wegen aan de goddelozen onderwijzen: en zondaars zullen tot U worden bekeerd.

Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meae: et exsultabit lingua mea justitiam tuam.
Verlos mij van bloedschuld, o God, Gij die de God van mijn gezondheid zijt; en mijn tong zal zingen van Uw gerechtigheid.

Domine, labia mea aperies: et os meum annuntiabit laudem tuam.
Gij zult mijn lippen openen, o Heer; en mijn mond zal U loven.

Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: holocaustis non delectaberis.
Want U begeert geen offer, anders zou ik het U schenken; maar U verheugt u niet in zoenoffers.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus: cor contritum, et humiliatum, Deus, non despicias.
Het offer aan God is een onrustige geest: een gebroken en verslagen hart, o God, zult u niet verachten.

Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion: ut aedificentur muri Ierusalem.
Wees Sion gunstig en genadig: bouw de muren van Jeruzalem weer op.

Tunc acceptabis sacrificium justitiae, oblationes, et holocausta:
tunc imponent super altare tuum vitulos.
*Dan zal het offer der gerechtigheid, met het zoenoffer en de offeranden U behagen;
dan zullen zij jonge ossen offeren op Uw altaar.*

→ voor meer info: [https://nl.wikipedia.org/wiki/Miserere_\(Allegri\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Miserere_(Allegri))

Slotgebed: (naar BD)

Barmhartige en liefdevolle God,
U schenkt vruchtbaarheid en kracht tot leven
aan de ontluikende natuur en aan mensen die elkaar dienstbaar zijn.
Doe met uw woorden ook ons groeien als mens
en maak ons aanstekelijk voor de grote wereld rondom ons,
zodat het op een dag waar mag zijn: uw nieuw verbond van vrede,
voor tijd en eeuwigheid – amen.

Zegen en zending

Dessertje: Het zijn slechte tijden...

'We verdienen hoe langer hoe minder'
zeiden de mensen.
'De armsten ook?' vroeg de profeet.

'We hebben geen tijd, voor niemand'
zeiden de mensen.
'Zelfs niet voor je beste vrienden?' vroeg de profeet.

'We weten ons verlaten, verraden;
we leven te midden van schandalen'
riepen de mensen.
'Wie zonder zonde is, gooie de eerste steen' riep de profeet.

'Ze spelen, ze spelen liefde,
ze verzekeren hun geld tegen het geweld,
ze zappen, ze surfen nachten door...
Hoe houden ze het vol' dacht de profeet.

'Het zijn slechte tijden'
kloegen de mensen.
'Ze hebben God verloren, vrees ik'
zuchtte de profeet.

Hij begon te vasten en te bidden.
Hij riep veertig dagen lang: 'Wie doet er mee?'

(naar Eugeen Laridon)

